

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Városi politikát csináljunk uraim!

Az ezernyi nemzetiszínű ígéretet tartalmazott, de mindannyijáról megfeledkezett koalíciós politikában semmi újság sincsen. Megkötötték a kiegyezést, eltemették a 48-as ígéreteket és azóta csönd, apatikus csönd honol az országos politika berkeiben. Szóval: ettől a mai kormánypárttól nemzeti politikát hiába várunk s így nem marad egyéb hátra, mint reáterelni munkásságunkat erre ami szűkebb hazánkra, a városi élet fejlesztésére, mert immár csak ettől várhatjuk jövődő fölvirágozásunkat és életünket.

Fölvetjük hát a kérdést: van-e minálunk városi politika? Nem igen van, mert hiszen a törvényhatósági élet tagjai között nem sok ember akad, akik gazdasági és társadalmi kérdésekkel foglalkoznak. A parlamentben sincsen sok ilyen ember, miért kívánjunk a vidéki törvényhatóságtól a nemzet tanácsánál külön színvonalat? A választóközönségnek, amely a mostani választótörvény alapján küldi be a maga képviselőit a törvényhatósági bizottságba, nagyon

gyöngye a politikai érettsége és a vidéki törvényhatóságok — a kivétel ritka közöttük — erről a fogyatékos érettségről tesznek szomorú tanubizonyoságot Apró-cseprő marakodások, csiribiri közevő-ügyek, kisebbszerű városépítő intézkedések: ezek teszik a törvényhatóságok munkájának javarészét, de azt a nagy lendületet, amelyre Magyarország városainak szükségük volna, hogy átalakuljanak, kifejlődjenek, — a nagy vonásokat hiába keressük. Ha itt-ott akad a városok vezetői között ember, akinek a fejében nevezetes gondolatok sasmadarai tanyáznak, akkor a szívében rendezes ott van a korrupció kigyófélszke. Ez a kicsinyesség, ez a szűk látókör, a korrupció mindennaposága az oka azután, hogy a vidéki város gazdálkodása annyi kívánivalót hágy, hogy az ország lakosságának nagy többsége nem él kultúremberhez méltó életet.

A vidéki város: ez a fogalom poros utcákat, télvíz idején sártengert, telen-nyáron szerény világítást, rossz kövezetet, sok helyütt a vízvezeték, még több helyen a csatornázás hiányát jelenti. És jelent: rosszul épített, a higiénia követeléseinek meg nem felelő lakásokat. De jelent drágaságot is, mert az élelmezéssel összefüggően szintén sok a baj és mert a tudatlanságnak, a falusi

bölcséségnak a pótdadó szünetlen emelkedése a velejárója.

Aki külföldön járt, nem a Keleten, hanem a Nyugaton, mindenki tudja, hogy a külföld kis városai tiszták és kedvesek. Hogy messzire ne menjünk: ott vannak Ausztria kisvárosai, kis helységei, rend van mindenikben, tisztaság és az igazi emberi élethez megkívántató kellemetesség. Hiszen, miből áll az ember élete? A lakás, a táplálkozás, a ruházkodás a legfőbb szükségletei. Ha rossz a lakásunk, ha az élelmiszerek ellenőrzése nincs meg kellőképen, mindez az elsőrendű szükségletekben jelent életgyötrelmeket. A nagyobbrendű szükségletek, a kultúra megkívántóságai csak ezután következnek. Vajjon nem különös állapot-e, hogy a huszadik század emberének a lakásában ne legyen vízvezeték; hogy városok ellegyenek csatornázás nélkül, amint Magyarországon husz-harmincezer lakosságú város van akárhány ilyenképen. Nézzük meg Anglia városait. E városok nagyszerű községi politikája a szociális kérdéseknek is enyhítette sokféle élességét. Glasgowban, de más angol városban is, az a helyzet, hogy minden lakásban hideg és meleg víz van mindenkoron, hogy a lakásokat központi fűtőház melegíti. És Glasgowban, meg annyi más angol városnak

TÁRCA.

Levél.

— A »Bajai Hirlap« tárcája. —

Irta: Grazia Deledda.

Asszonyom,

nem tudom emlékezik-e még ön a Collegio Romanóban eltöltött estére, amelyen kedves férje bemutatott engem önnek? Férje felszólított, látogassak el néha önökhöz és kimért hangon, udvariasan, ön is megismételte ezt a felszólítást. Amikor néhány nappal utóbb Dorini asszonynyal énrólam beszélt, csúnyának mondott és kellemetlennek. Ezzel szemben amikor újabb néhány nappal később én beszéltem az ön férjével és éppen önökről, rokonszenves kis nőnek mondtam önt és azt, hogy kegyed

mindenképpen méltó arra, hogy szeressék. Így nyilatkoztam önökről, habár a maga kimért hangja akkor még mindig a fülemben csengett.

Kis időköz multával, egy izben »kicsinosítottam« magamat és felszólításának eleget teendő, ellátogattam önökhöz. Ön, asszonyom, szinlelt szívéllyességgel fogadott és észrevettem, hogy nagyon elsápadt, amikor férje belépett a szalomba, ahol mi ketten csevegtünk. Attól a pillanattól fogva ön le nem vette rólam kémió pillantását Homlokáról olvastam le a mögötte lappangó gondolatot. Ön akkor ezt gondolta: »Carlo bizonyára azért jött haza ilyen szokatlanul korán, mert tudta, hogy ez a nő eljön hozzánk.« Pedig nem volt igaza, amikor ezt hitte. Én pedig, hogy megbüntessem ezért a feltevéséért, elkacérkodtam kissé az urával ott, az önök tulajdon szalonjában. Ezt a játékot folytattam este a színházban is, ahol — emlékezik? — együtt voltunk. Kedvem telt ebben

a komédiában. Amire ön azzal a sértéssel felelt, hogy nem viszonzta látogatásomat.

Ne gondolja, hogy ezen sértődtem meg. Egészen máson. Azon, amit néhány nap mulva egy közös barátönkötől hallottam. Ön, tudniillik, el is dicsekedett vele, hogy nem felel a látogatásomra. Pedig mondhatom, hogy ha eljött volna, én a legnagyobb szívéllyességgel fogadom és arra a napra számüztem volna összes »kedveseimet«, amint ön a hozzám eljáró művész-kollégáimat röviden és igaztalanul nevezni szokta. Nem látott volna nálam mást, mint virágokat és néhány vázlatot, azt is csak olyant, amilyent akármelyik apáca is bátran megnézhet. Ezenkívül talált volna még nálam néhány hölgyet, igen tisztas uriaszonyokat, akik még nem vetnek meg azért, amiért elváltak férjemtől és amiért a munkám jövedelméből élek. Ezeket találta volna nálam. Ha eljön hozzám. De nem jött és ezzel nyíltan

A legujabban megjelent képes

ÁRJEJEGYZÉKEMET

kérje, melyet bárkinek portómentesen és díjmentesen küldök.

WEISZ J. HUGÓ órákészítő és órákereskedő Szeged, Kárász-utca 6. szám.

Valódi svájci nikkell remontoirtzsebóra 3 évi felelősség mellett, 5 kor. — 5 drb átvételénél 5% engedmén.

ott vannak szociális intézkedései, amelyek a népért folytatott politikának fényes tanúságai. A városi közlekedő eszközök a közönségé; a világítás, a vízvezeték ugyancsak köztulajdon; ami hasznos ezek a vállalatok hajtának, nem részvényes vállalatoknak, hanem a köznek válik javára. Ha szerződést kötnek a városok, akkor a munkabérré és munkaidőre vonatkozóan megállapodnak a vállalkozóval. Ott nincs többé önkény, a munkások részére maga a törvényhatóság biztosít emberséges feltételeket, Városi munkákat télen végeztenek, hogy a zord időben mentől kevesebb legyen a munka nélkül szűkölködő. London a maga parkjaiban, a parkok korszolypályáin is számos embert foglalkoztat és ekképen is enyhíti a munkanélküliséget.

A városi vállalkozások megvannak sokfelé, megvannak mindenütt, ahol józan városi politikát folytatnak. Franciaország a községi takarékpénztárak országa, Ausztriában és más európai országokban is szép számmal vannak községi takarékpénztárak. Minálunk egy-két vidéki városban van csupán és most tervezik Budapesten. A községi takarékpénztárak jövedelme a közönségé; képzeljük el, mekkora haszna volna a nemzeti kulturának, az ország egész népének, ha nálunk kellő számmal lennének községi takarékpénztárak. Egyik vidéki városunkban kis szövetkezet alakult nemrég, a neve Közhasznú Szövetkezet, a részlettulajdonosoknak öt százalékot fizet a hasznából, ami azonfelül marad, közcéloknak jut. A nyeresége tizennégyezer korona volt a második esztendőben és ebből ötezer korona jutott a művelődésnek és az emberszeretetnek. Olyan nagy összeg ez, hogy kevés nagy pénzintézetünk hasit ki közcélokra ennyit a maga

jelét adta annak, hogy az ellenséges indulatával tisztelt meg és hogy féltékeny reám.

Tudom, miért. Ön zokon vette, hogy a férje szívesen jön el hozzám, szívesen látogat meg. Őn gyűlölni kezdett engem, ahelyett, hogy elgondolkodott volna rajta, miért is jön hozzám szívesen Carlo, vagyis más szóval, mi lehet az, aminek hijját érzi odahaza, a családi tűzhelynek melegénél. Pedig erre kellett volna gondolnia első sorban és kitalálnia, hogy olyan lángelméjű művész, mint az ön férje, talán mást is kíván a nejétől, nemcsak a hazastársi gyengédséget.

Ahelyett asszonyom, hogy ön előírt töprengtet volna és keresve kereste volna, mi az, amit a férje a gyengédségen kívül még megkíván, ön beírta azzal, hogy engem szídjon és gyűlöljön, amit alapjában véve nem is veszek zokon. Már csak azért sem, mert Carlo igazán ideálja lett volna a hozzám illő szeretőnek. Mindazok a tulajdonságok megvannak benne, amelyeket egy a szépért lelkesedő asszony férjében szerethet. Hogy féltékeny voltam, nem baj. A baj ott kezdődött, amikor ön, cselédlánynak módjárta, piacra is vitte féltékenységet és nem titkolta senki előtt. Carlo tudta ezt és nagyon haragudott emiatt. Nyugtati igyekeztem és ahogyan tőlem telt, csilapítottam. És miközben ön velem gyanúsította Carlot, ő mással csalta meg magát. Hogy kivel? Alább megnevezem majd ezt a gáncs nélküli való hőlyget, ... akit különben ön mindig »szertett« barátnőjeként, látott magánál. ... Néhány hónappal ezelőtt, Carlo, férfiak-

nyereségéből. Ha Fáy András álma megvalósul, akkor a pesti hazai első takarékpénztár szintén közcélokra fordította volna a maga nyereségét. Mennyi pénz jutott volna sokféle nemes célnak annyi évtized során. Az aacheni Verein zur Beförderung der Arbeitsamkeit félszázados fennállása alatt hét millió márkánál többet fordított kulturális és humanitárius célokra. A boroszlói városi bank, Städtische Bank — nyereségéből évenként kétszáz ezer márkánál több jut, számos év óta immár, Breslau város közönségének ...

A községi takarékpénztárak, a városok egyéb vállalkozásai, a vízvezeték, a világítás, a közlekedés kommunizálása, a befiermentadó, a gyógyszerházak városi üzembevétele, a magánzalogházak megszüntetése és átalakítása községi zálogházakká, a városok ingatlanainak kellő felhasználása: mind fokozása a városok jövedelmének és csökkentése, megváltozása a mostani rettentő városi adóterhernek. A lakáskérdés megoldása, a lakások berendezése a higiénia követelése szerint, lakásfelügyelők szervezése: mind elsőrangú részletei a községi politikának, amelyhez odartozik a munkáskérdés, tisztességes munkafeltételek megteremtése, a városi munkaközvetítés és támogatás a munkanélküliség eseteiben. És odartozik a községi politikához a népfürdők, a parkok megteremtése, népkönyvtárak föllálítása, odartoznak az állami elemi oktatás, a továbbképzés kérdései. A kenyérgkérdések és a kulturkérdések mind, mind beletartoznak a községek kormányzásának széles keretében. Ha Európa világosságából, ha az európai kultúrából mentől több sugár fog behatolni ami mostani városi politikánkba, akkor el fog következni az új korszak, Magyarország városai

nál egészen szokatlan őszinteséggel beszélte el nekem, miféle féltékenységi jelenetekkel gyötöri ön őt. Nemesak azt mondta el, milyen káromlásokkal illette őt, hanem azt is, milyen szitokszókkal méltóztatott jelezni engem. Carlot nagyon elkeserítette a dolog, és ott, nálam fogadkozott, hogy amíg csak őn bocsánatot nem kér tőle és tőlem, addig nem lesz egyetlen szava sem önhöz. Csillapítottam haragját. Olyannyira, hogy végül megnyugodva visszatért önhöz, megbékélten és tudomásom szerint nem tett kegyednek szemrehányást az iménti viselkedésért.

Egy héttel utóbb Carlo újra beállított hozzám, éppen akkor, amikor két amerikai hölgy volt nálam és javában alkudoztak egy meglehetősen közepes képemre, amelyet aztán sikerült is jó áron rájuk tukmálnom. Mihelyt Carlo belépett, menten megláttam rajta, hogy valami rendkívüli történet vele. Feszengve várta, mikor távozik a két amerikai hölgy. Amikor nagysokára megtörtént ez, Carlo megragadta kezemet, megcsókolta és a boldogság átszellemültségében jelentette ki:

— Boldog vagyok, én vagyok a világon a legboldogabb ember.

— Miért? kérdeztem tőle csodálkozóan.

— Kedves barátnóm, el kell mondanom. És azzal elmondta, hogy most jön a Chiara Nellivel való légyottjáról és eldicsékedett vele, hogy önagsága — az ön legjobb barátnője — a csábításnak, furfangnak másoda eszközeivel hatott rá. Abból, amit Carlo elmondott, kivettem, hogy Chiara asszony egyszerűen a

részére a felvirágzás korszaka és elkövetkezik az a kívánatos valóság, hogy mentől több ember él majd ami országunkban is igazi emberéletet.

Néppárt a bajai járásban. A koalíció hirdethet egységének ma ismét derék bizonyosságát fogja nyújtani a klerikális néppárt. A regőcei kerületben, hol legutóbb Lányi Mór választották nagy lelkesedéssel képviselővé, ma délutánra népgyűlést hirdettek a kis túrelmetlenek. Megbuktak egyszer már csufosan Regőcén, ajtót mutattak nekik már számtalanszor, de azért ők odatolakszanak újból a regőcei kerület becsületes népe elé, hirdetni népbolondító elveiket. A népgyűlés ma, vasárnap délután lesz Csátalján, mely remélhetőleg imponáns demonstrációja lesz a kerület általános lelkesedésének Lányi Mór országgyűlési képviselő iránt.

Kristóffyt rendőrileg meefigyeltetik, tehát fél tőle a koalíciós kormány. Budapesten — tudvalevőleg — országos polgári radikális párt alakult, ráadásul Kristóffy történetesen Bécsben is járt a héten és ám, máris remeg a koalíció — és mosakszik. Azt dadogják t. i., hogy a bukkott Kristóffy az oka, amiért ők, a hatalmon levő »hazafiak« nem tudják megvalósítani az ígért alkotmánybiztosítókat. Azt akarják elhittetni a gáncs és félelem nélkül való (?) honhazafiak, hogy Felhőváry és Kristóffy hangolják a királyt az alkotmánybiztosítók ellen és hogy ezzel szemben ők, a valóságos belső titkos tanácsosok, tehetetlenek.

Fejérváry báró pedig ezt mondja:

»E percben olvasom a »Neue Freie Presse« esti lapjában az »Exminister Kristóffy in Ischl« című budapesti sürgöny. Konstatálom, hogy a »Budapesti Hírlap« ezen közleménye, amelyben személyemre vonatkozik, az első vártól az utolsó ostromba, tendenciózus hazugság. Báró Fejérváry Geza tábornaszernagy, testőrkapitány.«

És Kristóffy így szól:

»Ha elhagyom a házat, detektívek követnek; a leveleimet egy cabinet noir nyitogatja ki, a telefonbeszélgetéseimet kihallgatják. Mikor tegnap Bécsből hazatértem, detektív várt rám a pályaudvaron. Odalépett

művészi hiúságnak hizelegve, ejtette meg az ön férjét. A képeit magasztalta, a művészetét, az erejét, az egyéniségét, meg hogy nem éri be az olcsó népszerűséggel. És a maga férjét, ezt a naiv és nagy gyermeket, meggettették ezek a szók, ez az elismerés, aminőt sohasem hallott néjének ajkairól. Ahelyett, hogy ön vette volna észre, ő jött rá elsőnek, mi az, aminek hijján van otthon. És mert észrevette, természetes, hogy szívesen fogadta onnan, ahonnan az éppen kínálkozott.

Azon a napon — szerelmi diadalának napján, — magánkívül volt örömeben. Ujongott. Boldog volt, amiért olyan nőre akadt, aki megérti őt. Nekem fájt a dolog. Nem magamért, hanem önért. Őnt sajnáltam, aki pedig achilles-sarkomon sebzett meg, amikor rágalmozó híreket terjesztett rólam.

Szántam őnt és hogy észre térítsem Carlot, elmagyaráztam neki, hogy csapdába esett. Hogy a hiúságának felhasználásával ejtette őt törbe signora Chiara. Carlo egy ideig csodálkozó tekintettel mért végig engem, aztán — igazat adott nekem. Végül is valami bünbánatféle szállotta meg. Erre vallott az is, hogy most hirtelen megkérdezte tőlem:

— Mit tenne maga a feleségem helyén, ha megtudná, hogy megcsaltam?

— Várnék ... várnék nyugodtan, amíg rám kerül a sor, amíg én találnék valami nékem tetsző férfit, akivel megcsálnám őnt.

Bámulva nézett rám, aztán kijelentette:

— Milyen kár, hogy nem régebben akadtunk egymásra ... Amikor ön még nem volt férjénél és én sem voltam nő.

a kocsimhoz, — volt belügyminiszter létemre értek valamit a dologhoz — gondosan megnézte a kofferemet, hogy a ráragasztott cédulákból megállapíthassa, merre jártam.

A kormány által föntartott sajtóról tehát nyilvánosan azt állítják, hogy otromba tendenciózus hazugságokat bocsát világgá. A belügyi és kereskedelmi kormányzatot pedig ugyancsak nyilvánosan megvádolják egy polgár személyes szabadságának folytonos korlátozásával, kabinet noir föntartásával és a telefonbeszélgetések kihallgatásával.

Civilizált ország lakossága mindenesetre érdeklődnek ezen súlyos vádak mibenléte iránt és megkövetelnéik kormányától, hogy tisztázza magát, vagy vegyen elégtételt.

De ez csak civilizált országban lenne várható. Nálunk a »nemzeti« kormány megállította a civilizáció menetét.

Az egész kavarodás közepette azonban ne feledkezzünk meg a lényegről: az alkotmánybiztosítékokról. Mert tulajdonképen erről van szó. A föllentés nem sült el. Az alkotmánybiztosítékok nem azért nincsenek, mintha a darabontok, vagy akárki más intrikáin élnek, hanem azért nincsenek, mert az ugynevezett »nemzeti« kormány vagy nem akarja, vagy nem tudja azokat keresztülvinni.

Ezen pedig sem csűrös-csavarás, sem a cabinet noir, sem a frázisokkal való dobálódzás nem segít.

Telefon.

A király ellenzi az alkotmánybiztosítékokat.

Lapzártakor telefonozza tudósítónk: Wekerle a legnagyobb diszkréció leple alatt ma, szombaton Bécsben járt.

Őfelsége kijelentette a miniszterelnöknek, hogy nézete szerint nincs szükség semmi néven nevezendő alkotmánybiztosítékra, ott van az ő esküje, me-

lyet az alkotmányra tett, elég garancia az. E határozott érveléssel szemközt Wekerle egészen le volt fegyverezve s így megint kutba esett a reform.

Andrássy megy.

Valószínű, hogy az ősz elején újból Andrássy járul a király elé s ha akkor sem sikerül megszerezni a Felsőház hozzájárulását, a belügyminiszter beadja lemondását s átadja helyét annak, aki nem ragaszkodik az alkotmánybiztosítékokhoz.

Beck a látóhatáron.

Beck báró, a vezérkar nyugalmazott főnöke, váratlanul Ischlbe utazott. Más körülmények között egyáltalán föl sem tűnt volna ez, de minthogy a király egyenes invitálására utazott Ischlbe, félbeszakítva nyaralását, nagy jelentőséget lehet a dolognak tulajdonítani. Aki tudja, hogy Beck — míg a vezérkar élén állott, — mily erős szívóssággal ragaszkodott a létszámemeléshez, nem lát jó jelet a báró hirtelen utazásában. A hadsereg vezetősége még nem adta föl a reményt, hogy a létszámemelést sikerül keresztülvinni ugy Ausztriában, mint Magyarországon s a király, mielőtt döntő lépésre határozná magát, hallani akarja bizalmasának, Beck bárónak a véleményét is.

Más szóval: lesz őszre létszámemelés.

Károlyi István gróf végrendelete.

Nagykárolyból sürgönyzik: A héten elhunyt főúr, Károlyi István gróf végrendeletét a temetés utánj napon, ma, szombaton bontották föl. A hagyaték 12 millió koronát tesz ki, melyből a nagykárolyi kastélyt és a nagy birtokot

a feleségéhez vezetett, önhöz. Így is történt és ez volt az én haditervem. Sikerült. Visszatartottam a férjét önhöz és önnel.

Azóta eltelt néhány hét és mint értesülök, önök ketten a legteljesebb egyetértésben élnek, akár a mézeshegyekben. Boldogabbak, mint valaha és ehez nagyban hozzájárul az is, hogy most kettesben, vállvetve szídnak engem, csuf és kacér teremtetést.

Nem volna nehéz visszahóditanom a Carlo barátságát, egyszerűen csak azt kellene tennem, hogy ezt a magyarózó levelet nem önnel küldöm el, hanem neki, Nem teszem. Ehelyett arra kérem, asszonyom, éljen a tanácsommal és ne érje be a hitvesi gyengédség közönséges formájával, hanem igyekezzék a Carlo művészi hűségének is hűzelni. Érdeklődjön az alkotásai iránt, dicsérje azokat és mindenképp: — öltözködjön úgy, mint Chiara Nelli. Lány és elomló szövetű gyengédszínű ruhák illenek önhöz. Ő legalább szereti ezeket. Alkalmazkodjon hát a férje ízléséhez, a hódításnak legbiztosabb útja ez.

Hosszra nyult a levelem, de el kellett mondanom ezeket. Tanácsaimnak hasznát veheti. Amint láthatja, jóval fiztettem vissza a rosszat, amit önnel köszönhetek és kenyérral hajítottam meg azt, aki kövel dobált meg engem. Szerénytelenség volt elmondanom, milyen részem volt az ön jelenlegi boldogságában, de amint tudja a szerénységem mindig nagyobb súlyt fektettem arra, hogy őszinte legyek. Ellesége.

Lucilla Luci.

leányára, Károlyi Gyula grófné sz. Károlyi Melindára, az aradi főispán nejeire hagyja az örökhatyó, míg fiát Károlyi György gróftól pusztán a köteles részre utalja, mely utóbbi 3 millió koronát tesz ki.

Szentesítik a vasutas-törvényt.

Este 9 órakor jelenti tudósítónk, hogy a király a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvény szentesítését ma elhatározta. A szentesítés ténye a héten megtörténik. A fölemelt lakbérek kiutalványozása ennek folytán augusztus közepéig okvetlen bekövetkezik.

Késedelmi kamat a bajai városi pótdadó után.

— Mit mond a miniszter. —

Vitára adott okot, épen a bajai városi törvényhatósági közgyűlésen legutóbb az a kérdés, hogy a városi pótdadó után van-e helye késedelmi kamat szedésének?

A bajai törvényhatóság a kérdést még tanulmányozza, s így nem lesz érdektelen a belügyminiszter álláspontját megismerni.

A kérdésben több ízben állást foglalt a belügyminiszterium és pedig mindig következetesen akként döntve, hogy a községi pótdadó után a késedelmi kamat fizetésének megkövetelése jogosult és törvényszerű. A közigazgatási bíróság egy konkrét esetben a belügyminiszterium döntésével ellentétes álláspontra helyezkedett. A belügyminiszterium azonban korábbi álláspontját egyik nemrég kelt határozatában továbbra is föntartja és pedig azzal a megokolással, hogy a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvénycikk a községi pótdadó befizetésére ugyanazokat a határidőket írja elő, mint az állami adókra és így a törvény az adóknak a községi pótdadóknak nézve fönnálló kötelezettségét ugyanolyan elbírálás alá kívánja venni, mint az állami adókra vonatkozó fizetési kötelezettséget. Ebből folyik — mondja a miniszter — hogy a községi pótdadó befizetésének elmulasztása esetén a késedelmi kamat éppen úgy fizetendő, tehát hat százalék, mint a késedelmesen befizetett állami adók után.

A miniszternek ezzel a nagyon is rigorózus álláspontjával szemben, mi föntartjuk azt a véleményünket, hogy humanitárius szempontból még kell mégis állapítani a pótdadónak azt a minimumát, melynek késedelmes fizetése esetén nem követelhető késedelmi kamatfizetés.

H I R E K.

— A volt bajai főkapitány — debreceni kamarai titkár, Scheibner Gyula nyug. bajai rendőrfőkapitány a napokban elköltözik Bajáról. A debreceni keresk. és iparkamara titkárává választotta meg Scheibner Gyulát.

— Tűzoltók közgyűlése. A bajai önkéntes tűzoltó-testület mult vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés, mely hűségesebb tükre annak az emberbaráti derék működésnek, melyet önkéntes tűzoltóink évek sora óta kifejtettek, nem hagyja szó nélkül azt a hanyagságot sem, melylyel ezt a fontos intézményünket a hivatalos város kezeli. Önkéntes tűzoltóink még mindig magukra hagyatva végzik nehéz és felelősségteljes munkájukat, a bajai tűzoltóság szervezése, fejlesztése még mindig késik, hivatászerű tűzoltói testület megalkotása még mindig a bizottságok lassu morfondirozásán mulik. Pedig itt végre-valahára tenni kell valamit. Anyagi képességeink egész súlyával kell, hogy sorompóba álljon a törvényhatóság, melyre hárul e tüzeltől oly sokat szenvedett város személyi és vagyónbiztonsága megóvásának a földadata. Az önk. tűzoltó-testület egyébként jegyzőkönyvileg örökítette meg

az elhunyt Lengyel Andor elnök érdemeit és helyébe dr. Nyiraty Jánost választotta meg elnök-főparancsnokká. Alparancsnok Bajai Péter lett. A választmány megalakítása után tüzoltói szolgálati érdemeket osztottak ki a következőknek: Tizenöt éves érmét kapott: dr. Nyiraty János, Bajai Péter, Buday István, Pocsay Béla, Sebők János és Wittmann Bódog. Tízéves érmét: Stein József, Heinrich Antal, és Szekeres Ignác. Ötéves érmét: Halász Béla, Novák Antal, Loós Mihály, Lama János, Noll János, Tossenberger Lőrinc, Loós István, Bíró István, Ballai András és Hegedűs István.

— A főgimnáziumi igazgató Karlsbadban. Megirtuk, hogy dr. Werner Adolf főgimn. igazgató, sulyos májbetegséggel gyógykezelése végett, hetek óta Karlsbadban időzik. Örömmel jelentjük most, hogy az igazgató egészsége csaknem teljesen helyreállott, úgy, hogy már e hó 8-án abban hagyhatja karlsbadi kuráját. Dr. Werner Adolf Karlsbadból Egerbe megy és ott marad egészen az iskolai év kezdetéig.

— Gyászhir. Baja városának egy régi, érdemes polgára dől ki a héten az élek sorából. Hesser Ignác polgártársunk július 31-én, tevékeny életének 84 éves korában jobblétre szenderült. Végtestességén, mely f. hó 2-án délután ment végbe, nagyszámú résztvevő közönség jelent meg. Hesser Gyula ügyvéd édesatyját gyászolja az elköltözöttben.

— Tragikus halál a szőszéken. Az Irás szavai szerint való üdvösséges halál-lal mult ki a héten egy fiatal lelkész, kit lelkipásztorkodása lelkes teljesítése közben, élete legszebb tavaszán ért utól édesmindnyájunk közös végzete, az elmulás. Godó László volt baracska, utóbb bácsmartertoni lelkész a süködsi bucsuan hirdette mult vasárnap az üdvözítő Igét a hitek ezreinek és meggyőző fejtegetéseinek során épen ahhoz a tételhez ért, melynek keresésében mulik el egész földi sáfarkodásunk... Fölvetette a kérdést: mi a boldogság, fölvetette kétszer is, de megfelelni reá már nem tudott. A lelkiüdvösségért, a mennyei boldogságért folytatott szellemi harcában, a csatatéren hangzott el utolsó szava. Kereste a boldogságot és — megtalálta. Meghalt. A földi téreken tul levő régiókban föltalálható boldogságban való hit tudniülk az egyetlen pozitívum, mely azzal biztat, hogy érdemes volt élnünk. — Az aig 25 esztendő fiatal papot agyszélhűdés érte. Dunapatajra szállították tetemet, hol igazán impozáns részvét mellett helyezték örök pihenőre az egyháznak a csatatéren elhullott fiatal katonáját.

— Villanyos színház Baján. A vásártér színház épül. Állandó nyári villanyos-színház, ugynevezett «mozi», mely a mozgókép-felvételek legújabb ciklusát igéri bemutatni. A színházépítők — bajai vállalkozók — azt igérik, hogy modern berendezésű és Baján eddig még nem látott kivételű bioszkopot építenek a bajai közönségnek és érdekes, új mozgóképfelvételeket fogják bemutatni.

— Hymen. Szics Ervin bajai földink, zombori városi tiszti mérnök, csütörtökön tartotta esküvőjét Halász Edith urhölgygel, Halász Károly cs. és kir. tábornok leányával Baján, a r. k. plébánia-templomban.

— Csávolyon körörvost keresnek. A bajai járásbeli Csávoly, Felsőzentiván és Rém községének részére, Csávoly székhelyvel újonnan rendszeresített körorvosi állásra ki van írva a pályázat. Javadalmazás: évi 2000 kor fizetés, nappal 60 fill., éjjel 1 kor. látogatási díj, azonfelül halottélmelés és husvizsgálati díjak. Pályázati határidő: augusztus 25-ike. A pályázati kérvények a bajai járási főszolgabíróhoz nyújtandók be.

— Dr. Platz Bonifác Baján. Dr. Platz Bonifác volt tankerületi kir. főigazgató a hét elején Bajára érkezik, hol a helybeli ciszterciata rendház vendége lesz.

— Esküvő. Öster Ilonka urleányt f. hó 11-én délelőtt 11 órakor vezet ioltárhoz a bajai izr. templomban Drucker Géza budapesti magántiszviselő.

— Bajai újoncok figyelme. A közös hadügyminisiterium rendeletet adott ki, mely az újoncok bevonulására és a tényleges katonai szolgálatnak eleget tett legénység szabadulóságára vonatkozik. A közös hadsereg újon-

cái a rendelet értelmében az idén október tizenhatodikán fognak bevonulni. Az egyéves önkéntesek, valamint a haditengerészet, a cs. és kir. és a magyar királyi ménesintézetek újoncai azonban már október elsején tartoznak jelentkezni. Az újoncoltat mind behívják. De ha többen volnának, mint amennyire a rendszer létszám kiegészítésére szükség van, akkor a fölsőleges legénységet nyolc hét alatt kiképezik s a békéleltszámhoz mérten, szabad-ságólják.

— Működik az adóprés. A termés ugyan nagyon győnge, de ezt az állam nem veszi észre, mikor az adószedéssről van szó, A zombori pénzügyigazgató rendeletet intézett a bajai hatósághoz, hogy most, hogy az aratás befejeződött, érélyesen lássanak hozzá az adó beszedéséhez. Az adóvégrehajtásoknál pedig az »erélyesen« szó a legutolsó párnát jelenti.

— Epizód a baja—szabadkai vasuton. Egyik útszágrólkollégánk, ki Baja és Szabadka között, de mégis inkább Szabadkán, mint Baján — írja rendszerint cikkeit a lapunknak, meséli ezt a megtörtént esetet: A vonat egyik szakaszában két hölgy utazik, aki mindenféleképpen alkalmatlankodik a többi utasnak. Az egyik megszólítja a kalauzt:

— Nyisson ablakot.

— Ne nyissa ki, mondja a másik.

— De engem megüt a guta a nagy melegtől, szól az első s a másik ráfelel:

— Engem pedig megöl a légvonat.

A kalauz nem tudja mitévő legyen, de egy utas kisegítette a zavarából.

— Nyissa ki az ablakot. Ha az egyik hölgy megölte a légvonat, akkor tegye be újra, erre a másikat megüt a melegtől a guta, aztán békesség lesz végre.

Erre a két hölgy elhallgatott s a legközelebbi állomásnál az egyik egy nyitott ablaku szakaszba szállt át, a másik egy csukott szakaszba.

— Kuglizóverseny a lökertben. A bajai céllövő társulat ma, f. hó 4-én a szokásos lökerti mulatság keretében a most újonnan épített tekepályán versenykuglizást rendez, amelyre a t. tagok szives részvételét ezuton is kéri az igazgatóság.

— Szervezkedő bajai kávésok és vendég-lősök. Fölkérték a következő meghívó közvételére: Van szerencsénk a bajai kávésokat és vendégfősöket a »bajai vendégfősök, kávésok és korcsmárosok ipartársulatának« 1907. év augusztus hó 12-én d. u. 3/4 óraker, a Központi szálloda éttermében megtartandó alakuló közgyűlésére meghívni. — Tárgysorozat: 1.) A bajai vendégfősök, kávésok és korcsmárosok ipartársulatának megalakítása 2.) Alapszabályok megállapítása 3.) Tisztkar megválasztása 4.) Esetleges indítványok. Teljes tisztelettel. Az előkészítő bizottság nevében: Ziech Henrik id. elnök. Ágai Emil id. jegyző.

— A halálbüntetés ellen. Baja városához érdekes átirat érkezett. Zemplén vármegye március 24-én tartott közgyűlésén, Matolay Étele megyebizottsági tag indítványára kimonodta, hogy felterjesztést intéz a képviselő- és főrendiházhoz, amelyben a halálbüntetésnek eltörölését kéri és Baja várost is hasonló-szellemű fölrat hozatala iránt megkeresi.

— Hadkötelesek összeírása. A honvédelmi minisiter körrendeletben értesítette a bajai városi tanácsot, hogy az újoncos ez évben már augusztus végén megkezdődik, ennél fogva a hadkötelesek összeírásának már augusztus végéig be kell fejeződnie.

— Munkásokat ajánl a minister. A földmivelésügyi minisiter leiratot intézett a város törvényhatósági munkaszövetőtjéhez. A minisiter aratómunkásokat ajánl. Felhívja a bajai munkásközvetítőt, hogy amennyiben működése területén munkások elszerezdthetők, lépjen az illető községek jegyzőivel haladéktalanul érintkezésbe és tegyen sürgösen jelentést.

— Díjnyok keresztetnek. Az újdéki kir. törvényszék területén több díjnyoki állás üresedett meg. A pályázni kívánók jelentkezzenek a törvényszéki irodaigazgatónál.

— A patriárka utóda. A héten elhunyt Brankovics patriárka halálával kapcsolatosan jelenti a Zasztava, hogy a gör. kel. püspöki kar legidősebb tagját, Nikolics paktáci püspököt fogják adminisztrátorrá választani.

— Szilágyi Dezső szobra Bács megyében. Szilágyi Dezső szobrát, mely már teljesen készén áll Telcs Ede műtermében, szeptember hónapban leplezik le a bács megyei Szilágyi-községben. Ferbach Károly főispán az ünnepeyre meghívta Darányi Ignác minisztert is, aki megjelenését megígérte.

— Táncvizsga. Bajlós Bertalan táncnár, ki idei előbbi bajai szezonjával igen szép sikert ért el az uri családok gyermekeinek Terpsychore művészetében való bevezetésével, Baján, augusztus hó 5-én, a Nemzeti-Szálloda termében zártkörű táncvizsgát rendez növendékeivel, melyre fölhívjuk a tánckedvelő fiatalos és az uri közönség érdeklődését. Belépti díj: Személyjegy 2 korona, tanulójegy 1 korona. — Lady patronesse: Mentónyi Cuncika. Elnök: Alföldy Jancsi. Alelnök: Kósa Imre. Pénztárnok: Wiltmann Jancsi. A táncvizsga pont 8 óraker kezdődik és tart 10 óráig, ezen idő alatt kizárólagosan csak a növendékek vehetnek részt, utána általános táncmulatság lesz a felnőttek és általában a közönség részére, — melyen a vendégek részt venni kéretnek. A táncvizsga műsora: Diszfelvonulás, polonaise. Alapállások és mozdulatok. 1. Boston. 2. Polka francaise. 3. Gavotte. 4. Négyes 5. Menuette. 6. Pas de Quatre. 7. Csárdás. 8. Körmagyar. 9. Pas des Patineurs.

— Magyar nők abbáziai szépségversenye. A mult héten megint női szépségverseny volt Abbáziaiban. A bírálóbizottság nagyon szigoru bírákból alakult meg, akik éles szakértői szemmel vonultatták föl a pályázó hölgyeket. Visszafojtott lélekzettel leste mindenki a jury döntését, mert nem kevesebbbről volt szó, mint arról, hogy ki lesz a »beauté de la saison.« Nagy volt az ünnepeiyen részvett urak és hölgyek öröme, amikor kitudódott, hogy mind a három díjat magyar nők kapták meg. Az első díjat dr. Nánásy Ödönné, szül. Tuboly Klementina asszonnyan adták, a második díjat Pilis Mimi kisasszony és a harmadikat Abelofsky, k. a. a Népszínház tagja kapta.

IRODALOM.

Az ágy. Henry Lavedan szellemes és mérész dialógusainak gyűjteménye megjelent magyarul is, s ez a fordítás a legérdekesebb kötet az idei könyvpiacnak. A tizenöt párbeszéd mindegyike remek irodalmi gyöngy, tele borsos és mégse bántó helyzetekkel, amelyek szinte példátlan raffinirával kendözik el a pikantiákat, ugy, hogy megbotránkozni nem, hanem csak mulatni lehet rajtuk. A párbeszédetek mind az ágyban folynak, s a foglalatjuk, természetesen, alkalmazkodik ehhez a kerethez, vagyis nem a szentek élete, hanem a mindennapi élet gyarlóságai körül forog. Ós-Budaváraban, ahol a 15 közül 11 párbeszédet színe hoztak, nagy közönség tapsol naponta a francia akadémikus sziporkázó szellemének, mely maga teljes erejével és zamataival tükrözödik Zigány Árpád sikerült fordításában. A csinos kötet Schimkó Gyula adása s két koronáért minden könyvesboltban kapható.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1907. május hó 1-től.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7 22 óraker és délután 1 15 óraker.

Zomborból Újvidékre reggel 2 25 és 6 51 óraker és délután 3 51 óraker.

Újvidékről Zomborba reggel 2 30 és 7 51 óraker és délután 1 30 óraker.

Zomborból Bajára reggel 6 45 óraker, délután 12 57 és 4 23 óraker.

Újvidékről Titelre reggel 6 37 és délután 5 10 óraker.

Titelről Újvidékre reggel 3 32 és délután 1 óraker.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 6 59 délután 3 03 és 7 47 óraker.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3., 8-18 és délután 2 35 órákor.

Szabadtól Óbecsére reggel 4 40 és délután 1 32 órákor.

Óbecséről Szabadtól reggel 4 10 és délután 1 19 órákor.

Szabadtól Zomborba reggel 5 órákor, 10 25, délután 2 02, 6 50 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadtól reggel 4 40, 8 35 (gyors) 11 30, 3 56 és délután 8 51 órákor.

Szabadtól Bajára reggel 4 50, 10 30, délután 1 47 és 7 05 órákor.

Bajáról Szabadtól reggel 7 17, 10 40 délután 4 12 és 7 52 órákor.

Óbecséről Újvidékre reggel 4 50 9 45 és délután 4 25 órákor.

Újvidékről Óbecsére reggel 4 17, 9 15 és délután 5 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 (gyors) 7 15 és délután 1 55, 3 20 (gyors) 10 10 órákor.

Szabadtól Budapestre reggel 5 05, 9 51 (gyors) 1 52, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor.

Halásról Bácsalmásra reggel 3 50, délután 12 05 és 6 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3 51, déli 12 és délután 8 10 órákor.

Bácsalmásról Regőcérre reggel 6 16 délután 3 és 8 12 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 3 35, 9 49 és délután 5 56 órákor.

Szabadtól Újvidékre reggel 5, 10 30 délután 1 27, 4 15 és 6 48 (gyors) órákor.

Újvidékről Szabadtól reggel 4 30, 7 56 (gyors) 10 42, d. u. 4 29 (gyors) 7 46 órákor.

Szabadtól Szegedre reggel 6 és 9 44 órákor, délután 1 47, 6 55, 9 10, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadtól reggel 3 05, 7 48 és 11 30, délután 4 55, 6 30, 3 10, 8 15 órákor.

Az Első cs. kir. Duna-gőzhajózási Társaság személyhajózáraitak menetrendje:

Bpestől Mohácsra naponta délben 12 ó. — p.

Bajáról Mohácsra naponta este 8 ó. 05 p.

Bajáról Budapestre naponta délután 2 ó. 05 p. kedd, péntek és vasárnap reggel 3 ó. 55 p.

Bajáról Orsovára, Galacra vasárnap, szerda és péntek reggel 5 ó. 40 p.

Budapestről Orsovára, Galacra: kedd, csütörtök és szombat este 10 ó. — p.

Szervező: SPITZER ZOLTÁN.

N y i l t t é r .*)

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes étvényes
SAVANYUVIZ

A legjobb egéssé
közömbösíti
a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.
Nem festi a bort.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Petőfi Sándor utca
49. szám alatti

lakóházam

eladó, esetleg bérbeadó. Ugyanott butorok is eladók.

Értekezhetni
ugyanott.

Scheibner Gyula.

Egy kellő iskolai képzettséggel és szép írással bíró ifju

irodai gyakornoknak

főlvétetik

SCHLESINGER GYULA

vaskereskedésében B A J Á N.

Most jelent meg.

Faustus
redivivus.

Kanizsai Ferenc

új novelláskönyve.

— Ara 2 korona. —

Kapható: Szerkesztőségünkben és a szerzőnél, Csuka Ferenc írónál Szabadkán.

12 hektoliter sillerbor

(hektónként is, de csak készpénzfizetés mellett)

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb és legolcsóbb élelapp.

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herceg Ferenc, Ignóus, Szomorj Dezső.

Képei javát: Linek Lajos, Vesztróczy Manó, Paulini Béla, Feiks, Vadász, Erdei, Oláh, Süle, Csukássy, Kober és Kondor rajzolja.

Péntek délben már kézhez kapják

a vidéki előfizetők a **FIDIBUSZT**

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre 6 Kor. | Negyedévre 1 K 50 f
Félévre 3 Kor. | Egy hónapra 50 fillér.

Egy szám ára 5 kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élelapp.

Mutatványszámot ingyen küld a

FIDIBUSZ kiadóhivatala

Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. sz.

Eladó ház.

Szarvas Gábor-utca 2. szám alatt teljesen újonnan épült ház, mely áll 3 szoba, üvegezett folyosó, 2 konyha, éléskamra s pincéből, szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott, a tulajdonosnál,

Szabó Árpád.

4239/1907. tkvi szám.

601-1

Önkéntes árverési kérvénye dr. Lallosevits Jánosnak, mint a vb. Korona gőzmalom r. társ. tömeggondnokának.

Árverési hirdetmény.

Ezen kérvény és az 1907. évi április 9-én kelt csődválasztmányi jegyzőkönyv alapján, a vb. Korona gőzmalom rt. tulajdonát képező, a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbírószág) területén, Zombor város határában fekvő, s a zombori 212. sz. betétben A. I. 1-2, II. 1-2. + 1. sor., 4074., 4075. hr. 236. öi. 4076., 4077., 4078/1. hr. 235. öi. és 4073. hr. 237. öi. házak és beltelkek és gőzmalomra az önkéntes árverés 70000 korona kiküldési árban oly feltétellel, hogy az azokra C. 4. sorsz. a. a Bács megyei agrár takarékpénztár javára 53000 kor. és jár., C. 7. és 8. sorsz. a. a kir. kincstár javára 150 kor. 1 f. és jár. és 5632 kor. 34 f. s jár. erejéig bekebelezett terhek továbbra is az ingatlanon maradjanak, elrendeltetik. A fent felsorolt ingatlanok együttesen bocsajándékok árverés alá. Az elrendelt árverés a vonatkozó betétben feljegyzettni s az árverési hirdetmény törvényszerű kivonata a hivatalos lapban háromszor leendő közzététel végett dr. Lallosevits János ügyvédnek kiadni rendeltetik. Az árverés megtartására határidőül 1907. évi augusztus hó 14-ik napjának d. u. 3 órája a kir. törvényszék árverési helyiségébe kitűzetik.

Árverési feltételek: 1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kiküldési áron alul eladatni nem fognak. 2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni. 3. Vevő köteles a vételárnak a hirdetményben felsorolt terheket felülhaladó részét két egyenlő részletben és pedig: az elsőt az árverés napjától számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5%-os kamatokkal együtt a zombori m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál lefizetni, a bánatpénzt az utolsó részletbe fog beszámítani. 4. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és áruházasági illetékeket viselni. 5. Vevő a megvett ingatlanok birtokába az árverés jogerőre emelkedésekor lép és annak haszna ettől kezdve őt illeti. 6. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t.-c. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadni, ha az árverés napjától számítandó 15 nap alatt az idézett t.-c. 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik. 7. tulajdonjogának vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni. 8. amennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikének kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra az érdekeltektől bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t.-c. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére, bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Zombor, 1907. évi április hó 20. — A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Radány s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonatos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél **Baja.**

Ugysintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. **Telefon 81. sz.**

A Kristály ásványvíz árai: $\frac{1}{2}$ liter 34 fill. 1 liter 44 fill. $1\frac{1}{2}$ liter 54 fill.
Üres üvegek visszavételnek: $\frac{1}{2}$ literes 12 fillér. 1 literes 16 fillér. $1\frac{1}{2}$ literes 20 fillérért.

Goddam!

Végre egy gyorsan
és biztosan ható
tyukszemser!

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

Tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona,
postán 20 fillér portó

Kapható a birodalom minden gyógy-
szertárában valamint orvosser drogé-
riákban stb.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat
gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben
—30, —60 l.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —40, —80,
1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden
jobb drogériában, fűszer és festékkereskedés-
ben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak füg-
gesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre.
Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparképzésen

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek,
dizsművek-, ifjúsági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadhatnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesen állít elő
műveket, folyóiratokat, bál- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat,
névjegyeket, számlákat,
levélpapirokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyháznyomtatványokból
Bármilyen könyvnyom-
dai munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és diszes bekötésére,
továbbá
képkerekek, (Passepartous)
íróaljszatok, stb.
előállítására van berendezve.